

اتحادیه‌ها و شوراهای

پایان‌کننده‌ی لیورنو "کنفدراسیون سراسری کار" دوره‌ی جدیدی از تاریخ طبقه‌ی کارگر ایتالیا را می‌گشاید. سیستم جدیدی از نیروها هم اکنون تثبیت یافته‌اند: دو دیدگاه که در قالب دو حزب متفاوت تجسم یافته‌اند، در برابر یکدیگر صف آرایی کرده‌اند. دو دیدگاهی که تنها می‌توانند به قیمت دیگری تحول یابند و تثبیت شوند. دوره‌ی جدید با مبارزات و پلمیک‌های شدیدی همراه خواهد بود. پیغمبری لازم نیست که پیشگویی کند که سهمگین‌ترین مبارزات و شدیدترین پلمیک‌ها بر سر شوراهای کارخانه و کنترل تولید خواهد بود.

حزب کمونیست ایتالیا بر سر این مسائل مجموعه‌ای از عقاید سیاسی و ذخیره‌ی عظیمی از تجربه‌های تاریخی را در اختیار دارد. همین که در حزب کمونیست روسیه بحث و وظایف اتحادیه‌های کارگری در دوره‌ی دیکتاتوری [انقلابی] پرولتاریا، در جریان است. نشانگر آن است که مسأله‌ی سازماندهی اتحادیه‌های کارگری حتی با به قدرت رسیدن طبقه‌ی کارگر، و یا حتی با در دست داشتن ارگان‌های جنگی نیرومندتری چون ارتش سرخ و کمیسیون اضطراری مبارزه با ضدانقلاب، از جدیت و اهمیت اش کاسته نمی‌شود. بحث اتحادیه‌ها همچنان به عنوان یک مسأله‌ی مرکزی دولت کارگری باقی خواهد ماند. درجه‌ی استواری و یکپارچگی سازماندهی کلی نیروهای انقلاب - و بدین

ترتیب در تحلیل نهایی به هم پیوستگی خود انقلاب- محتملاً به حل مسأله‌ی اتحادیه‌ها از سوی حزب کمونیست شوروی بستگی خواهد داشت.

تزه‌های کنگره‌ی دوم انترناسیونال ۳ مبین مجموعه‌ای از نظرات است که در ارتباط با مباحث حزب ماست. این تزه‌ها مشخص می‌کنند که در دوره‌ی تاریخی کنونی مسأله‌ی جدیدی که پرولتاریا با آن روبروست، مسأله‌ی کنترل است. تزه‌ها همچنین می‌گویند که نهادهای طبیعی و ویژه مبارزاتی برای بدست گرفتن کنترل، شوراهای کارخانه می‌باشند. شوراهای نمودار تنها شکل ممکن سازماندهی پیشگامان پرولتاریای صنعتی‌اند. رابطه‌ی آن‌ها با اتحادیه‌ها کاملاً همانند رابطه‌ی صنایع بزرگ با اقتصاد سرمایه‌داری است. بنابر این شوراهای از جمله ذینفع‌ترین تشکل‌های کارگری در کنترل و ملی کردن صنایع هستند. شوراهای توده‌های کارگران را که در مجتمع‌های بزرگ کار می‌کنند، یعنی در واحدهای سرمایه‌داری‌ای که نشانگر مرحله‌ی گذار بین مالکیت خصوصی و کمونیزم‌اند، سازماندهی می‌کنند. شوراهای تشکیل شده در چنین واحدهایی هستند که بیش از همه ضرورت برش تاریخی به سوی انتقال ریشه‌ای اقتصادی را حس می‌کنند. از نظر مارکسیزم شوراهای کارخانه سازماندهی جدید اقتصادی‌ای هستند که بر جناحین سازمان قدیمی اقتصادی بورژوایی فشار وارد می‌آورند، و طی موجودیت و تکامل‌شان ساختار قدیمی اقتصادی را خورد می‌کنند.

مسأله‌ی شوراهای در وضعیت کنونی برای حزب، نه تنها از این نظر که آن‌ها شکل جدید سازماندهی صنعت هستند، جالب است، بلکه از این جهت نیز که شوراهای چون ابزار سازماندهی توده‌های وسیع پرولتاریا، رأساً ایجادکننده‌ی مکانیزمی است که قادر است قشر رهبری جدیدی از میان صفوف پرولتاریا به

وجود آورد و پرسنل جدیدی را برای مدیریت اقتصادی تربیت کند، حائز اهمیت است. شوراهای به خاطر اینکه بسان یک مکانیزم دستچین کننده عمل می کنند، به ویژه از طرف بوروکرات های قدیمی اتحادیه ها مورد تفرند. در هر کجائی که شوراهای شکل گرفته اند در ایتالیا، در روسیه، در انگلستان، در آمریکا - پدیده ی یکسانی روی داده است: در شوراهای طبقه ی کارگر همواره افراد انقلابی را عمدتاً برای رهبری برمی گزینند، و از نمایندگان حزب کمونیست و مواضع آنان پشتیبانی می کنند. در حالی که در نهادهای قدیمی اتحادیه ها مواضع و نمایندگان رفورمیزم تسلط دارند. در اکتبر ۱۹۱۷ در روسیه، کنفدراسیون سراسری کار در دست منشویک ها بود، و مرکزیت کمیته ی اجرایی شوراهای کارخانه را بلشویک ها در دست داشتند، مبنای عمل توده های مردم روسیه سازماندهی شوراهای بود، و به همین خاطر نیز توده ها از شعارهای بلشویک ها حمایت کردند.

شوراهای کارخانه می بایست با اتحادیه های کارگری ادغام شوند، اما موعد این ادغام نمی تواند از پیش تعیین شود. مطابق تز کنگره ی مسکو (کمینترن) این ادغام باید به طور طبیعی و خودانگیخته انجام گیرد، و اتحادیه ها موظفند خود را شدیداً به شوراهای متکی کنند و همچون ابزاری برای تمرکز یافتن آنان در آیند. بدینسان نوع جدیدی از اتحادیه ها به وجود خواهد آمد، که مشخصه ی دوران دیکتاتوری پرولتاریاست و قادر است وظایفی را که مطابق نیازهای دولت کارگری به وی محول شده است، به انجام رساند. در روسیه این ادغام اتحادیه ها و شوراهای کارخانه ۶ ماه پس از انقلاب اکتبر انجام یافت. امروز، سه سال بعد از تأسیس دولت کارگری، بحث جدیدی در مورد اینکه آیا زمانش فرا رسیده است که به منظور جلوگیری از شکل های جدید

سندیکالیزم و مبارزه با رسوبات جدید بوروکراتیکی که در سه سال اخیر در حال شکل گیری بوده است، بار دیگر توجه بیش تری به شوراها معطوف شود.

۵ مارس ۱۹۲۱

ترجمه: بهمن جهان دوست

منبع: دفترهای کارگری سوسیالیستی

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.nashr.de>

ایمیل یاشار آذری: yasharazarri@gmail.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۵